

Mediabeeld omtrent covid-19 besmettingen op nertsenhouderijen

Analyseperiode 1 juli – 16 juli

Onderzoeksafbakening: Met name geconcentreerd op preventieve ruimingen en de oorzaak van de besmettingen

Wat valt op?

- De berichtgeving over corona-besmettingen bij nertsenfokkerijen verloopt meestal zonder al teveel aandacht op sociale media, maar kan plotseling oplaaien. Zo werd een tweet van Frank Wassenberg over de 23^e besmetting erg veel gedeeld en becommentarieerd, ook door BN'ers, maar kreeg de 24^e besmetting of de omstandigheid dat de oorzaak van de besmettingen niet bekend is nauwelijks aandacht.
- Het sentiment is ook anders onvoorspelbaar. Zo wordt de oproep van de veiligheidsregio preventief te ruimen op de Facebookpagina van Eindhovens Dagblad lauwtjes ontvangen, maar is de teneur op de Facebookpagina van het Brabants Dagblad overwegend tégen preventief ruimen.
- Stichting Mens, Dier en Peel (alias Knakdeworst) zit er bovenop en reageert vrijwel altijd, en krijgt soms een podium, soms ook niet. 5.1.2e en consorten doen dit via Twitter, via Nieuwsuur en meest recentelijk een ingezonden brief in het Brabants Dagblad.
- Het bericht van 9 juli dat Denemarken stopt met ruimen, ook als er wél corona is geconstateerd op een nertsenbedrijf, kreeg nauwelijks aandacht, maar duikt op 16 juli opnieuw op in een artikel in Trouw; 5.1.2e van de NFE verwijst ernaar.
- Met betrekking tot de oorzaak van de besmettingen worden op 9 juli door het Eindhovens Dagblad en Omroep Brabant uitspraken van 5.1.2e aangehaald. Hij ziet menselijke besmetting als het meest waarschijnlijk, maar omdat er 5 virusvarianten geconstateerd zijn ziet hij geen opzet. Ratten en muizen zouden niet bevattelijk zijn. Op sociale media zijn er niet bijzonder veel reacties, maar wordt geopperd dat 5.1.2e de nertsenfokkerij wil beschermen. Het is de vraag of dit artikel veelgelezen is, want op 14 juli tweet vervolgens 5.1.2e 5.1.2e dat het mogelijk toch de zwarte rat zou kunnen zijn. Een aantal boereninfluencers reageren hierop en worden ook andere dieren aangedragen, zoals de boerderijkatten.
- Op 15 juli is het raadsel van de besmetting opnieuw in het nieuws, ditmaal bij Omroep Brabant en RTL Nieuws. 5.1.2e Pelsdierenhouderij van de LTO, zegt dat het een raadsel is en dat de mensen die in de nertsensector werken steeds radelozer worden. In Nieuwsuur op 14 juli geeft hij bovendien aan dat hij niet verwacht dat het door arbeidsmigranten wordt verspreid: arbeidsmigranten werken vooral bedrijfsgebonden. De Nederlandse Federatie van Edelpelsdierenhouders vermoedt dat het door de vaccinatie-periode komt. 5.1.2e oppert dat vaccinatie een stressvol moment is voor de dieren, waardoor ze minder weerstand hebben. 5.1.2e 5.1.2e van de WUR zegt dat ze hard werken om de route van het virus te achterhalen, en dat het moeilijk te controleren is of er geen andere mensen bij de nertsenbedrijven komen.
- De oproep van de veiligheidsregio Brabant-Zuidoost van 9 juli om preventief te ruimen krijgt wat aandacht, maar niet uitzonderlijk veel. De meeste reacties zijn te vinden onder een Facebookpost van Bont voor Dieren. Het argument dat preventieve ruiming onrust onder de bevolking zou wegnemen, dat 5.1.2e gebruikt, wordt op 15 juli nog eens uitgesproken door Arend Meijer, fractievoorzitter D66 Brabant. Hij vindt dat de minister die rust zou moeten brengen, ook voor de nertsenfokkers
- Onder nertsenhouders is de onrust groot, melden Algemeen Dagblad en Eindhovens Dagblad op 11 juli. Zij hopen vooral op een fatsoenlijke stoppersregeling, waarbij rekening moet gehouden met compensatie voor zowel geïnvesteerd vermogen als inkomensverlies. Anders zijn de bevrijden genoodzaakt de schade van het verbod per 2024 zoveel mogelijk te beperken, en zullen nertsenhouders doorgaan. Op sociale media is nauwelijks respons hierop.
- In de discussie naar aanleiding van de tweet van Frank Wassenberg over de 23e besmetting komen meerdere elementen naar voren die de afgelopen tijd ook al benoemd zijn:
 - Hoeveel besmettingen moeten er nog komen voordat wél besloten wordt tot preventieve ruiming 5.1.2e
 - Waarom bestaat nertsenfokkerij überhaupt nog? 5.1.2e

- Waarom wordt de nertsenfokkerij niet eerder verboden als het verbod toch al ingaat in 2024 (5.1.2e)
 - Deze golf van besmettingen kan geen toeval meer zijn (5.1.2e)
 - Stop het dierenleed (5.1.2e)
 - Hoeveel van die nertsenfokkerijen zijn er eigenlijk in Nederland? Ik wist niet dat het er zoveel waren.
- Ook komt online af en toe naar voren hoe het kan dat er niet preventief geruimd wordt als de volksgezondheid op 1 komt, zoals de ministers Schouten en De Jonge in het verleden hebben aangegeven.
- Het vermoeden dat de besmettingen opzettelijk zijn blijft hardnekkig.

Geschreven pers tot 9 juli

FoodAgribusiness (7 juli): *Denemarken stopt met ruimen van met corona besmette nertsen*

Met corona besmette nertsen worden in Denemarken voortaan niet meer geruimd. Dat heeft het landbouwministerie in Kopenhagen besloten.

Op basis van een nieuwe strategie wordt ingezet op een serie preventieve maatregelen, zoals de verplichting tot het gebruik van beschermende middelen op de bedrijven en het afkondigen van richtlijnen omtrent de hygiëne. Bewindsman Mogens Jensen gelooft dat met de maatregelen de besmettingsdruk op een minimaal niveau kan worden gehouden en de nertsen kunnen blijven leven. Tevens worden alle circa 1.200 bedrijven getest op corona. Tot dusver bleken drie bedrijven besmet.

<https://www.foodagribusiness.nl/denemarken-stopt-met-ruimen-van-met-corona-besmette-nertsen/>

9 juli

Eindhovens Dagblad, De Gelderlander: *Nieuw onderzoek naar nertsenfarms; besmettingen waarschijnlijk toch via de mens*

„De nieuwe besmettingen zijn een onaangename verrassing”, zegt 5.1.2e, 5.1.2e van de Universiteit van Utrecht. Hij geeft leiding aan het nieuwe onderzoek dat in opdracht van het ministerie van Landbouw wordt uitgevoerd door de faculteit Diergeneeskunde.

„Eind mei zijn de preventieve maatregelen afgekondigd, zoals het vervoersverbod en de hygiënevoorschriften. Dan moet je een aantal weken wachten om de effectiviteit te bepalen. We dachten even: het werkt, we zijn er doorheen. Maar de laatste besmettingen hadden niet meer mogen gebeuren.”

„Uit bloedmonsters blijkt dat bij de laatste besmettingen gaat om recente infecties”, zegt 5.1.2e. „Er zit dus een lek in het systeem.” Op basis van de genetische codes zijn er vijf verschillende virusvarianten vastgesteld bij de nertsen

Dat lek kan zitten in het niet afdoende naleven van voorschriften. Worden ondanks het bezoekersverbod toch personen toegelaten? Of gaan verzorgers aan de slag zonder een goede check op gezondheidsklachten? 5.1.2e „Als je hard moet werken – het is een drukke tijd voor de nertsenhouders – kan het best moeilijk zijn om je consistent aan alle voorschriften te houden.”

De NVWA, verantwoordelijk voor het toezicht, heeft aangekondigd intensiever te gaan controleren. Ook wordt overwogen om het dragen van mondkapjes op niet-besmette bedrijven verplicht te stellen.

De overdracht tussen bedrijven via de lucht is op basis van eerder onderzoek 'zeer onwaarschijnlijk', zegt 5.1.2e. Ratten en muizen dan? Die zijn niet bevattelijk voor het virus. Dan kan het nog via 'mechanische overdracht' – dat het virus bijvoorbeeld via de pootjes wordt binnengebracht – maar ook die kans is gering. De rol van wel coronagevoelige boerderijkatten is al eerder onderzocht. In andere studies wordt nog gekeken naar wilde dieren, zoals steenmarters of andere marterachtigen.

„Maar de meest waarschijnlijke bron blijft toch de mens”, aldus 5.1.2e. „Mogelijk circuleert het virus nog in een groep mensen rond nertsenbedrijven in de regio Zuidoost-Brabant en Noord-Limburg.

De overdracht zal dan waarschijnlijk onbewust verlopen. Volgens 5.1.2e is er 'geen enkele aanwijzing' voor virusfraude; het bewust binnenhalen van het virus vanwege de financiële compensatie bij ruiming. „Op basis van de genetische codes hebben we onder de nertsen vijf verschillende virusvarianten vastgesteld. Daar kun je uit opmaken dat er niet vanuit een of twee

bronnen zieke nertsen zijn verspreid. Was er slechts één cluster van infecties geweest, dan was ik wel bang geweest voor fraude."

<https://www.ed.nl/de-peel/nieuw-onderzoek-naar-nertsenfarms-besmettingen-waarschijnlijk-toch-via-de-mens~a33ca188/>

Omroep Brabant (9 juli): 'Nieuwe besmette nertsenfarms door lek in het systeem'

Hoe drie nieuwe Brabantse nertsenbedrijven afgelopen week besmet zijn geraakt met het coronavirus is nog altijd de grote vraag. Nieuw onderzoek onder leiding van 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e moet het 'lek in het systeem' boven water zien te krijgen. Van bewuste besmetting lijkt geen sprake te zijn.

De meest waarschijnlijke besmettingsbron is de mens, aldus 5.1.2e. "Het kan zijn dat niet alle naschriften goed worden nageleefd. Er is nu meer activiteit op nertsenbedrijven dan eerst. Zo worden bijvoorbeeld pups gevaccineerd, dus dat zorgt voor meer mensen op de nertsenbedrijven."

Het nieuwe onderzoek onder leiding van 5.1.2e komt bovenop bestaande onderzoeken van de NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit) en de GGD. "Dat gaat in samenspraak. Toen de nieuwe besmettingen opdoken, bleek dat het bestaande hypothese niet klopte en dus moet deze worden herzien. Wij proberen informatie te verzamelen en te kijken hoe het virus daar binnen kan komen.

Bij de nieuwe besmettingen is het coronavirus hoogstwaarschijnlijk niet bewust verspreid op de nertsenbedrijven. "Gekeken naar de genetische codes zijn vijf verschillende virusvarianten onder de nertsen vastgesteld", legt de epidemioloog uit. "Daaruit is af te leiden dat niet één of twee bronnen voor de nieuwe besmettingen verantwoordelijk zijn. Dat zou anders zijn als er maar één virusvariant was aangetroffen."

<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/3230613/nieuwe-besmette-nertsenfarms-door-lek-in-het-systeem>

Reacties via sociale media.

- Geen item op Facebook bij Omroep Brabant of Eindhovens Dagblad
- Weinig sociale media berichten die naar deze artikelen linken (63 berichten)
- Bericht wordt neutraal gedeeld door 5.1.2e 5.1.2e daar werkt, Knakdeworst en Stichting Brabants Burgerplatform.
- De belangrijkste inhoudelijke reacties komen uit de hoek van dierenactivisten:

5.1.2e 5.1.2e zijn intellect niet voor betere zaken kan inzetten dan de nertsenhouderij uit de wind te houden.

<https://www.ed.nl/de-peel/nieuw-onderzoek-naar-nertsenfarms-besmettingen-waarschijnlijk-toch-via-de-mens~a33ca188/>

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1281255156236115969> 2 retweets, 9 likes

5.1.2e (570 volges): In dit artikel over nieuwe besmette nertsenfokkerijen wordt wel heel erg de nadruk gelegd op dat het geen fraude is. Of lijkt dat maar zo?! *

<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/3230613/nieuwe-besmette-nertsenfarms-door-lek-in-het-systeem>

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1281248245205827584> 2 likes

De veiligheidsregio **Brabant-Zuidoost** wil dat minister Schouten alle nertsen in de regio preventief laat ruimen. 5.1.2e 5.1.2e schreef 9 juli aan de minister dat alleen het ruimen van nertsenfokkerijen waar coronabesmetting is vastgesteld, onvoldoende is. Hij wil dat alle nertsenbedrijven preventief geruimd worden, om verdere besmettingen te voorkomen. 5.1.2e wijst op de groeiende onrust bij omwonenden. "De besmettingsbron van de meest recent besmette

bedrijven is onbekend”, aldus de veiligheidsregio. “Elke nieuwe constatering van besmetting en de ruiming van het besmette bedrijf leidt tot veel zorgen en onrust bij inwoners in de betreffende gebieden en bij de getroffen ondernemers.” 5.1.2e ziet de manier waarop nu wordt geruimd, niet als het passende antwoord om de onrust bij de bevolking tegen te gaan. “Ruiming vindt nu plaats na vaststelling van een besmetting”, laat hij weten. “Preventieve ruiming van alle nertsbedrijven zal er voor zorgen dat geen nieuwe besmettingen plaats kunnen vinden. Dit voorkomt verdere onrust bij inwoners van deze gebieden.” (Reformatorisch Dagblad, RTL Nieuws, Boerderij, NOS Journaal, 9 juli 2020)

Reacties via sociale media:

- Meer reacties via sociale media, maar niet uitzonderlijk veel (541 berichten op 9 juli)
- De meeste reacties zijn te vinden onder een Facebookpost van Bont voor Dieren, waar geprotesteerd wordt tegen de nertsenfokkerij. Op de Facebookpagina van het Eindhovens Dagblad worden relatief weinig reacties geplaatst, terwijl bij Omroep Brabant er meer reacties zijn maar is de teneur niet dat het voorstel preventief te ruimen gesteund moet worden.

Knakdeworst (Stichting Mens, Dier & Peel, 1,4K volgers): Eindelijk! De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost doet in brief aan minister Schouten (LNV) de oproep dat alle #nertsbedrijven in ZO-Brabant preventief geruimd moeten worden. Het enige logische besluit om verdere brandhaarden #coronavirus te voorkomen. <https://www.ed.nl/de-peel/veiligheidsregio-alle-nertsbedrijven-in-zuidoost-brabant-ruimen~a928c438/>

<https://twitter.com/knakdeworst/status/1281234218027298816> 14 retweets, 24 likes

William Moorlag (PvdA, 4,2K volgers): Terecht dat voorzitter Veiligheidsregio Brabant Zuidoost minister van LNV kapittelt over lakse houding #Corona besmettingen in nertsenhouders. We moeten geen nieuwe reservoirs #coronavirus opbouwen. Dus nertsenhouders niet in 2024 maar nu sluiten. <https://www.ed.nl/de-peel/veiligheidsregio-alle-nertsbedrijven-in-zuidoost-brabant-ruimen~a928c438/>

<https://twitter.com/wmoorlag/status/1281306905051348992> 2 retweets, 6 likes

Derk Walters (NRC, 3,6K volgers): De veiligheidsregio adviseert de minister met klem om alle honderdduizenden nertsbedrijven in Zuidoost-Brabant af te maken. En zegt erbij: maak het onmogelijk om 'geruimde' bedrijven opnieuw op te starten. <https://www.ed.nl/de-peel/veiligheidsregio-alle-nertsbedrijven-in-zuidoost-brabant-ruimen~a928c438/>

<https://twitter.com/DerkWalters/status/1281236363883446272> 23 retweets, 21 likes

Eindhovens Dagblad Eindhovens burgemeester Jorritsma vraagt de minister 'met klem om haar bevoegdheid in te zetten om de overige nertsbedrijven in tenminste onze regio preventief te ruimen'. <https://www.ed.nl/de-peel/veiligheidsregio-alle-nertsbedrijven-in-zuidoost-brabant-ruimen~a928c438/>

www.facebook.com/eindhovensdagblad/posts/3351095278235325 25 likes, 6 verdrietig, 3 hartjes, 46 opmerkingen, 1 keer gedeeld. In de reacties wat kritiek op de burgemeester zelf, en enkele oproepen om de nertsenfokkerij te beëindigen. Belangrijkste reactie:

Niet te rijmen met dit artikel: <https://www.ed.nl/de-peel/nieuw-onderzoek-naar-nertsbedrijven-besmettingen-waarschijnlijk-toch-via-de-mens~a33ca188/>

In reactie hierop: het zal me niets verbazenis de tegemoetkoming voor ruimen misschien een stuk hoger dan de subsidie die ze krijgen aan het einde van de rit.....*

In reactie hierop: Geloof mij maar dat de Nertsenfokkerijen liever niet geruimd waren. Ik denk eerder dat dierenactivisten hier voordeel bij hebben.

Omroep Brabant "Een drastische maatregel. Er is weliswaar niets gebleken van verhoogd risico op besmetting omwonenden, maar enige manier om bezorgdheid en onrust in de regio weg te nemen", aldus Jorritsma. <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/3230843/alle-nertsensbedrijven-in-zuidoost-brabant-moeten-preventief-geruimd-worden-schouten-wacht-af>

www.facebook.com/omroepbrabant/posts/3535408563149619 78 likes, 66 boos, 43 verbluft, 151 opmerkingen, 23 keer gedeeld. In de reacties kritiek op de burgemeester, de politiek in Den Haag. Verder gemengd: argwaan dat dit een voorwendsel is om nertsenfokkerijen te sluiten naast oproepen om nertsenfokkerijen te verbieden en dierenleed te stoppen. Algemene teneur is echter niet steun aan het voorstel preventief te ruimen. Meest gedeelde meningen:

Werden alle zorginstellingen ook geruimd die als Corona haard werd gezien? Werd de Gemeente Uden ook geruimd toen ze ten tijde van Corona als hotspot werden verklaard? Werd Wuhan uitgeroeid als besmettingsbron? Waarom de nertsensbedrijven nu dan wel? Te schandalig voor woorden dat er zelfs maar over gedacht wordt. Een advies aan de nertsenhouders, laat niet testen op je bedrijf want er zal altijd uitkomen dat er een besmetting is. 29 likes

Wat fijn voor de nertsen, dat ze in Nederland niet meer gefokt mogen worden. Nu gaan ze lekker naar Oostbloklanden en Amerika, waar ze onder veel slechtere omstandigheden gehouden worden. Dank jullie wel Partij van de Dieren en alle andere dieren beschermers!!!! 21 likes

Politiek spel. Er zou vanaf 2024 geruimd gaan worden. Dit is nu het b  ste excuus. De Fokker kan alleen maar aannemen dat er een besmetting is. 29 likes

Miss preventief gaan ruimen in de politiek in den haag, neemt bij mij de bezorgdheid ook weg 26 likes

Bont voor Dieren (48,2K volgers op Facebook) De veiligheidsregio Zuid-Oost Brabant wil dat alle nertsenfokkerijen in de omgeving preventief geruimd worden. Daarbij is het bestuur zich ervan bewust dat uit onderzoek niet is gebleken dat er een verhoogd risico op besmettingen is. Voorzitter van de veiligheidsregio: "Maar met het ruimen draagt u wel in positieve zin bij aan de beleving van veiligheid en gezondheid van onze inwoners." <https://www.vrbzo.nl/algemeen-bestuur-vraagt-minister-alle-nertsen-in-regio-te-ruimen>

Ministers Schouten en De Jonge weigeren nog steeds om de aangenomen moties die een einde aan de nertsenfokkerij moeten maken, uit te voeren.

www.facebook.com/bontvoordieren/photos/a.142068949187228/3212439345483491 117 boos, 74 verdrietig, 16 likes, 70 opmerkingen, 7 keer gedeeld. In de reacties veel gebruikelijke verontwaardiging over het leed dat de nertsen aangedaan wordt, kritiek op nertsenfokkers, op de minister. Belangrijkste reacties:

Bont voor Dieren Natasja Kester-Spreen dit moet en zal de laatste generatie nertsen zijn die worden misbruikt! 25 likes

Schouten en De Jonge. Dan weet je dus op welke partijen je NIET moet stemmen! 14 likes

Gisteravond bij Op1 minister Schouten kort over dit onderwerp en nooit wordt de vraag gesteld: Maar waarom zijn er uberhaupt nertsenfokkerijen? Waarom zitten deze mooie diertjes in van die achterlijke kooitjes? Dus ook oproep aan de journalisten en presentatoren: stel die vragen! 5 likes

10 juli

Bont voor Dieren heeft samen met **Animal Rights** een brief gestuurd naar minister Schouten en minister De Jonge betreffende de aangenomen motie van het fokverbod. "In deze brief spreken wij onze verbijstering en afschuw uit over het niet uitvoeren van de aangenomen motie", aldus de organisaties. Op 23 juni is in de Tweede Kamer de motie van de Partij voor de Dieren en de Partij van de Arbeid aangenomen, die het beroepsmatig fokken van dieren gevoelig voor het coronavirus verbiedt. Dit zou betekenen dat alle nertsenfokkerijen in Nederland snel moeten sluiten. Ruim een week later gaf het kabinet aan nog niet van plan te zijn om een direct verbod op het fokken van

nertsen in te stellen. Minister Schouten en De Jonge willen aan het eind van het jaar bepalen of het fokverbod dan nog steeds nodig is. In totaal zijn nu 22 nertsenfokkerijen in Nederland besmet verklaard. "Wij verwachten dat de verantwoordelijk ministers nu eindelijk hun verantwoordelijkheid nemen en de juiste stappen gaan nemen", schrijven Bont voor Dieren en Animal Rights in de brief. (bontvoordieren.nl, 10 juli 2020)

Minister Schouten zal opnieuw een advies vragen over de corona-uitbraken in nertsenfokkerijen. Dat zei ze in de talkshow Op1. Schouten heeft de Tweede Kamer laten weten dat nertsen in de regio Brabant-Zuidoost niet preventief geruimd worden. "Deze maatregel treffen we alleen als er geen andere mogelijkheid bestaat om de volksgezondheid of diergezondheid te beschermen." (NOS.nl, 10 juli 2020)

11 juli

Algemeen Dagblad, Eindhovens Dagblad enz.: *Onrust groot bij nertsenhouders: 'Iedereen denkt: wie is de volgende?'*

Fokverbod? Stoppersregeling? Preventief ruimen? Met elke nieuwe besmetting wordt de roep om drastische ingrepen in de nertsenhouderij krachtiger. „De onrust is groot“, zegt 5.1.2e van LTO Nederland.

Met de toename van het aantal besmette nertsenbedrijven – de teller staat inmiddels op 22 – wordt de situatie steeds precairder. Om te voorkomen dat de geruimde farms straks weer 'herbevolkt' worden, tuigt het ministerie momenteel een vrijwillige stoppersregeling op. Maar een algeheel fokverbod, zoals de Tweede Kamer graag zou zien, komt dichterbij als het virus blijft voortrazen onder de pelsdieren. En ondertussen riep de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant afgelopen week op om alle nertsenbedrijven in de regio preventief te ruimen.

De hoop in de sector is volgens 5.1.2e vooral gevestigd op een 'fatsoenlijke' stoppersregeling, die nertsenhouders ertoe verleidt om aan het einde van het jaar het bedrijf te beëindigen. Het ministerie werkt daaraan. Cruciale vraag is: hoeveel geld wordt er vrijgemaakt?

5.1.2e „Als de regeling goed in elkaar steekt, zal die interessant zijn voor veel ondernemers. Er moet een compensatie in zitten voor zowel geïnvesteerd vermogen als inkomensverlies gedurende drie jaar. Als de regeling niet in orde is, schiet ie zijn doel voorbij. Dan zullen nertsenhouders doorgaan. Ook de bedrijven die nu geruimd zijn ja. Niet uit luxe, maar uit noodzaak om de schade van het verbod per 2024 zoveel als mogelijk te beperken.“

<https://www.ed.nl/de-peel/onrust-groot-bij-nertsenhouders-iedereen-denkt-wie-is-de-volgende~ade04215>

Reacties via sociale media

- Maar weinig reacties op de Facebookpagina van Eindhovens Dagblad

Eindhovens Dagblad (84,7K volgers op Facebook): De nertsenhouders weten niet waar ze aan toe zijn. (Premium)

www.facebook.com/eindhovensdagblad/posts/3355473387797514 5 verbluft, 3 likes, 1 grappig, 6 opmerkingen, 2 keer gedeeld. Belangrijkste reactie:

Tja...moet je nu die miezerige subsidie nog aanvragen en over 3,5 jaar iets anders hebben verzonnen of een riante ruimvergoeding proberen binnen te slepen. *** 2 likes

13 juli

1 Limburg: *Onzekerheid troef onder nertsenhouders*

Het zijn onzekere tijden voor nertsenhouders nu het coronavirus haast niet lijkt af te stoppen onder de dieren.

5.1.2e uit Horst kan begrip opbrengen voor de weigering van Schouten. De nertsenhouder moest afgelopen weken zijn eigen dieren ruimen op twee van de drie bedrijfslocaties. "Je mag gezonde dieren niet zomaar preventief ruimen. Bovendien is dat niet goedkoop. Alle nertsenfarms worden nu streng gecontroleerd op eventuele uitbraken. En de nertsenhouders houden zich aan de strenge veiligheids- en hygiëneprotocolen die zijn opgesteld door het ministerie. We kijken zelf ook wat we kunnen doen. Zo hebben we een overleg voor nertsenhouders afgeblazen om ieder risico uit te bannen."

Het afvoeren van mest en het overplaatsen van jonge pups naar een andere locatie is alleen mogelijk met een ontheffing. Sommige bedrijven zouden hierdoor in de knel komen, maar Martens heeft vanuit Limburg nog geen signalen ontvangen dat de situatie nijpend is.

De nertsenhouders hopen in augustus, na de het reces van de Tweede Kamer, duidelijkheid te krijgen over hun toekomst.

Reacties op sociale media

- 1Limburg heeft geen Facebook-post aangemaakt. Hun tweet hierover werd niet gedeeld.
- Wel zijn er enkelen die het artikel op Twitter gedeeld hebben. Eén met een inhoudelijke reactie:

StephanusF (77 volgers): Onzekerheid troef onder nertsenhouders - Het beste is alle fokkerijen nu te ruimen voordat de beestjes ontsnappen of actievoerders de dieren laten ontsnappen.
[#1Limburg](http://1limburg.nl/l/100843)

<https://twitter.com/StephanusF/status/1282709661691645952>

Over het nieuws van een 23e besmetting

Frank Wassenberg (5,1K volgers): Het gaat maar door. Wéér corona gevonden bij nertsenfokkerij. Nummer 23 inmiddels. Wéér alle dieren vergast. Wéér wordt de bontfokker schadeloos gesteld en mag de belastingbetaler alles betalen. En nog altijd mogen fokkers straks hun stallen weer vullen.

<https://trouw.nl/cs-b7de8078> met foto

<https://twitter.com/WassenbergFrank/status/1282696433938976768> 449 retweets, 540 likes

in reactie hierop: 5.1.2e (16:5K volgers): Zou zo'n minister @carolaschouten @minlnv nou ook weleens tot voortschrijdend inzicht komen oiv nieuwe feiten? Dat ze denkt: er is toch ergens een grens? Of zou ze van de Herder daarboven instructies hebben om de omvang van Zijn nertsen- en veestapel coûte que coûte te handhaven?

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1282713952351395842> 15 retweets, 62 likes

in reactie hierop: 5.1.2e (457K volgers): En waarom fokken we überhaupt nertsen?

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1282715593158926336> 242 retweets, 1,1K likes

in reactie hierop: 5.1.2e (The Post Online, 38,1K volgers): Dit is mijn probleem met BN'ers. De Breij kent overduidelijk het nertsen-dossier niet. Verbod gaat dus in 2024 in. Wordt al sinds jaren 90 in politiek en actiewezen voor gevochten, werd wet in 2013 (zeg ik uit het hoofd). Enfin, er zal wel een ongeïnformeerd kutliedje komen.

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1282721167632207873> 15 retweets, 102 likes

in reactie hierop: 5.1.2e (42,6K volgers): Met jouw antwoord legitimeer je haar m.i. logische vraag? Als sinds 2013 (wet op verbod pelsdierhouderij) helder is dat er hoe dan ook een einde aan deze branche gaat komen, waarom dan nu (na ruiming wegens corona) krampachtig vasthouden aan fok en schadeloosstellingen?

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1282726377658159109> 3 retweets, 49 likes

in reactie hierop: 5.1.2e (9,4K volgers): Ik vind het wel een goede vraag....

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1282722041783824384> 21 likes

in reactie hierop: 5.1.2e (301K volgers): Stop dit. Stop dit alstublieft @carolaschouten

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1282718553867722757> 168 retweets, 504 likes

in reactie hierop: 5.1.2e 5.1.2e (Linda, 43,4K volgers): Al die diertjes alsof het afval is. [Beschaamd gezicht]

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1282719427755212800> 2 retweets, 32 likes

in reactie hierop: 5.1.2e (3,0K volgers): Deze golf van besmettingen kan geen toeval meer zijn!

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1282741734884220928> 13 retweets, 21 likes

in reactie hierop: 5.1.2e (671 volgers): Afschuwelijk. Hoeveel van die nertsenfokkerijen zijn er eigenlijk in Nederland? Waanzin, gelijk dichtgooien.

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1282768784898625537> 1 like

14 juli

5.1.2e van Stichting Mens, Dier en Peel zegt tegen Nieuwsuur dat omwonenden in de regio erg ongerust zijn en vinden zij dat er niet genoeg maatregelen worden genomen. Volgens 5.1.2e zijn de fokkerijen een gevaar voor de omgeving. Zo wonen de arbeidsmigranten die werkzaam zijn op de fokkerijen bij elkaar in pensions en vormen een gezamenlijke bron van besmettingen. "Ruimen die zoi. Ik ben hier echt piswoest over, dit kan gewoon niet", aldus Van Hoof. Ook campinghouder 5.1.2e uit Laarbeek ziet dat er zorgen zijn. Zo willen gasten weten hoe ver de camping van de nertsenhouders ligt en of er nertsen ontsnappen. (Nieuwsuur, 14 juli 2020)

5.1.2e vakgroep dierhouderij LTO zegt niet te weten waar het virus vandaan komt. 5.1.2e verwacht niet dat de het virus wordt verspreid door arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten werken vooral bedrijfsgebonden en daarom is de kans op besmetting niet waarschijnlijk. (Nieuwsuur, 14 juli 2020)

Hij geeft aan dat omwonenden erg ongerust zijn en vinden dat er geen adequate maatregelen genomen worden om hier een einde aan te maken. De arbeidsmigranten die op de fokkerijen werken wonen meestal in pensions bij elkaar en zijn een gezamenlijke bron van besmetting.

Reacties op social media

nieuwsuur (328K volgers): Opnieuw zijn nertsbedrijven besmet geraakt met corona. Inmiddels zijn ongeveer een miljoen #nertsen geruimd. "De mensen die er werken wonen vaak in pensions bij elkaar, die kom je weer tegen in de supermarkt of op een terras. Ze zijn risicofactoren voor anderen." #Nieuwsuur met filmfragment, 4,7K weergaven

<https://twitter.com/Nieuwsuur/status/1283124438565781504> 31 retweets, 19 likes.

in reactie hierop: **Knakdeworst** (die zelf in dit item aan het woord komt): Ministers De Jonge (VWS) en Schouten (LNV) negeren oproep van Veiligheidsraad Brabant-Zuidoost @VRBZO om #nertsen in ZO-Brabant preventief te ruimen ivm aanhoudende besmettingen met #coronavirus. Sterker nog: ze heffen het vervoersverbod van nertsen & mest op. Waanzin! Ruimen!

<https://twitter.com/knakdeworst/status/1283127345059115009> 29 retweets, 36 likes

in reactie hierop: 5.1.2e (990 volgers): Er kan geen andere conclusie getrokken worden dan #ruimennertsen zou je denken. Het Ministerie van landbouw kiest echter niet voor gezondheid.

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1283136086970175489> 4 retweets, 6 likes

Nieuwsuur (78,4K volgers op Facebook): Op 23 nertsbedrijven is inmiddels corona opgedoken. Gemeenten en omwonenden willen de rest van de nertsen preventief ruimen. Maar nertsenhouders zien dat niet zitten: <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2340710-miljoen-nertsen-geruimd-maar-moeten-we-ook-gezonde-dieren-doden.html>

www.facebook.com/Nieuwsuur/posts/3367713749940138 19 boos, 13 verdrietig, 6 verbluft, 92 opmerkingen, 10 keer gedeeld. Vooral oproepen om nertsenfokkerij te verbieden.

De kamer heeft een motie van de PvdD aangenomen om het fokverbod nu te laten ingaan. Schouten weigert de motie uit te voeren. PvdD komt na de zomer met een vervolg.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3108372575917246&id=100002336027055 2 likes

Knakdeworst (1,5K volgers): @minlnv en @minvws Hoeveel bewijs is er nog nodig? Vandaag noteren we besmetting nr. 24. Dit keer een bedrijf met #nertsen besmet met #coronavirus in Ledeacker (gemeente Sint Anthonis). Opheffen vervoersverbod is waanzin. Ruimen die nertsen! <https://www.gelderlander.nl/st-anthonis/coronavirus-ontdekt-op-nertsenfokkerij-in-ledeackerennbsp~ab09aecd/>

<https://twitter.com/knakdeworst/status/1283307543079596033> 10 retweets, 9 likes

in reactie hierop: 5.1.2e (16,5K volgers): Voortschrijdend inzicht bestaat niet bij @minlnv en @minvws. Het maakt niets uit of alle 200 nertsenfokkerijen in Nederland (1,5 miljoen kooien) besmet raken. Dus stop maar met tellen, bespaar je de moeite. @carolaschouten en @hugodejonge hebben het gewoon geaccepteerd.

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1283343974732894209> 12 retweets, 19 likes

Knakdeworst Morgen komt OMT-Z (Outbreak Management Team Zoönosen) bijeen. In Kamerbrief 03-06 waarschuwt OMT-Z: '...op moment dat humane epidemie afneemt, kan nerts-mens besmetting zorgen voor verhogen incidentie #coronavirus bij mensen. Dat willen we voorkomen'. 1/2 <https://t.co/WVyUHMyl?amp=1> met screenshot kamerbrief 3 juni.

Verder blijkt uit Kamerbrief 03-06 dat deel van Bestuurlijk Afstemmingsoverleg Zoönosen (BAO-Z) op 3 juni al adviseerde om niet-besmette bedrijven uit voorzorg preventief te gaan ruimen vanwege ligging en problemen met naleving protocollen. Waarom is dit advies genegeerd? 2/2

<https://twitter.com/knakdeworst/status/1283490129181638662> 3 retweets, 6 likes

<https://twitter.com/knakdeworst/status/1283490407016550401> 1 retweet, 4 likes

5.1.2e (5.1.2e): Iedereen geeft de #nerts de schuld. Maar die moeten in hun stal wel eerst besmet raken. Dat kan via de mens, maar wellicht ook via de (zwarte) rat? #nieuwsgierig #zoönose #COVID-19 #transmissie

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1283261298348826626> 8 retweets, 32 likes. In de reacties eronder vooral 'boereninfluencers' zoals 5.1.2e (stichting Stikstofclaim), 5.1.2e. Meerdere suggesties worden gedaan: katten, vliegen, ratten.

In reactie hierop: **Frank Luttels:** Vergeet de kat niet! Lijkt wel dat niemand hier zijn vingers aan durft te branden, terwijl al wel katten op nertsbedrijven positief zijn getest. Gebeurt dit ook bij katten (honden) die leven bij mensen die #corona hebben of hebben gehad? @rivm

https://twitter.com/Frank_Luttels/status/1283324174640062464 2 likes

In de Volkskrant verschijnt een kritische column van 5.1.2e 5.1.2e :

"Het is allang geen voorpaginanieuws meer, en dat is best gek. Misschien omdat de coronabesmetting in een nertsenfokkerij in het Brabantse Aarle-Rixtel maandag al de 23ste in een paar weken tijd was. Je zou zeggen dat dit de noodzaak alleen maar vergroot om ons te bevrijden van die achterlijke leedindustrie, maar Nederland trekt z'n schouders op en loopt verder, schouder aan schouder de winkelstraat door. [...] Ministers Schouten en De Jonge hebben geen juridische middelen om de branche resoluut (mèt uitkoopsom) de nek om te draaien, zeiden ze in juni. Sportscholen, kapperszaken en de hele horeca konden tot sluiten gedwongen worden in 'de intelligente lockdown', maar voor een snel einde van een bewezen besmettelijke moordindustrie zijn ze te dom. Naast de sierbloementele is geen industrie zo zinloos als de nertsenfokkerij." (Twitter, Volkskrant, 14 juli 2020)

15 juli

Omroep Brabant: *'Nertsenbedrijven zijn net een intensive care' en toch gaan besmettingen door*

Mensen die in de nertsensector werken, worden met de dag radelozer. Binnen drie maanden zijn al 24 bedrijven in Brabant en Limburg besmet geraakt met corona en aan deze rij lijkt geen eind te komen. Hoe het komt dat nog steeds nieuwe bedrijven getroffen worden, is onduidelijk.

"We doen er echt alles aan om het virus buiten de deur te houden. Onze bedrijven zijn net een intensive care van een ziekenhuis, met al die beschermende middelen. We staan echt voor een raadsel, hebben totaal geen idee waardoor al die besmettingen veroorzaakt worden", vertelt Martijn Pijnenburg uit Spoordonk, voorzitter van de vakgroep Pelsdierenhouderij van boerenorganisatie LTO.

"Ik heb bijna dagelijks contact met het ministerie. Ik weet gewoon dat ze daar en bij de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA) kei- en keihard werken. Ik weet dat zij er alles aan doen om nieuwe besmettingen te voorkomen. Maar zolang die zich nog steeds voordoen, wil ik gewoon dat de onderste steen boven komt."

5.1.2e praat ook elke dag met nertsenhouders, voor wie de spanning te snijden is. Ben ik de volgende en wat kan ik nog meer doen, zijn vragen die door de hoofden van de fokkers spoken. En dan helpt het volgens hem niet dat de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en de PvdA in Provinciale Staten pleiten voor preventief ruimen.

<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/3233080/nertsenbedrijven-zijn-net-een-intensive-care-en-toch-gaan-besmettingen-door>

RTL Nieuws (458K volgers): "We werken op dit moment hard om de route van het virus te achterhalen." <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5171466/coronavirus-nertsenbedrijven-covid-19-nertsenfokkers>

<https://twitter.com/RTLnieuws/status/1283383458224640000> 3 retweets, 5 likes

RTL Nieuws: *Onderzoekers staan voor raadsel: waarom raken nertsenbedrijven nog besmet?*

Voor de 24ste keer zijn bij een nertsenbedrijf besmettingen geconstateerd met het coronavirus. Het gaat om een nertsenfokker in het Brabantse Ledeaar. Hoe het virus er is gekomen, is onbekend. Voor zover bekend hebben de medewerkers van het familiebedrijf geen klachten. Onderzoekers staan ook bij andere nertsenbedrijven nog voor een raadsel.

"Wij hebben er ook geen verklaring voor", zegt 5.1.2e van de Wageningen Universiteit. Hij doet onderzoek naar infectieziekten bij dieren. "We werken op dit moment hard om de route van het virus te achterhalen."

Onderzoekers houden verschillende opties open, zoals contacten tussen een besmet bedrijf en een bedrijf dat geen besmetting had. "Dat is het eerste waar we aan denken: dat een persoon of dier naar een besmet bedrijf is gegaan. Mensen mogen niet bij andere bedrijven komen, maar dat is moeilijk te controleren", zegt 5.1.2e

Volgens de Nederlandse Federatie van Edelpelsdierenhouders houden alle nertsenfokkers zich aan de voorschriften. "Want niemand wil zijn dieren kwijtraken. En zelfs als je je houdt aan het hygiëneprotocol: het virus kan ook al langer ergens aanwezig zijn geweest, voordat het tot uiting kwam", zegt directeur Wim Verhagen.

Ook de nertsenfokkers zeggen in het duister te tasten over de oorzaak. "Misschien heeft het te maken met de vaccinaties van jonge nertsen. Die worden tegen deze tijd allemaal gevaccineerd en bij hun moeder weggehaald. Dat is een stressvol moment, waardoor ze minder weerstand hebben", oppert Verhagen.

De nertsenfokkers die geruimd moeten worden ontvangen van de overheid een financiële compensatie. De Partij voor de Dieren opperde dat het voor de nertsenhouders mogelijk financieel gunstiger is om de dieren te laten ruimen, omdat de marktprijs later dit jaar onzeker is.

Die gedachte schiet bij de nertsenhouders in het verkeerde keelgat. "Dit is absoluut financieel niet voordeliger", zegt 5.1.2e namens de nertsenfokkers. Opzet van bedrijven sluit hij dan ook uit.

<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5171466/coronavirus-nertsenbedrijven-covid-19-nertsenfokkers>

5.1.2e (1,1K volgers): Hoe is het mogelijk dat zoveel nertsfabrieken #corona-brandhaarden zijn? Ik kan twee oorzaken bedenken: of fokkers nemen onvoldoende voorzorgmaatregelen of de nertsen worden opzettelijk besmet om gelden op te strijken uit het #diergezondheidsfonds. Wordt dit onderzocht @_NVWA?

<https://twitter.com/5.1.2e/status/1283321145702350850> 31 retweets, 112 likes

in reactie hierop; **NVWA** (14K volgers): De PvdD heeft hier vragen over gesteld aan de minister van LNV:

<https://tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2020Z13780&did=2020D29232>

Het is aan de minister om deze eerst te beantwoorden.

<https://twitter.com/NVWA/status/1283326443431383041> 5 retweets, 6 likes

Stichting Brabants Burgerplatform (1,3K volgers): En dat is 24. Opnieuw is corona vastgesteld op een nertsenfokkerij, ditmaal in Sint Anthonis. Het gaat om een bedrijf met 4500 moederdieren.

<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/3232847/corona-vastgesteld-bij-nertsenfokkerij-in-ledeacker-4500-dieren-worden-geruimd>

<https://twitter.com/MinderBeesten/status/1283273271631388673> 27 retweets, 15 likes

Arend Meijer (fractievoorzitter D66 Brabant, 1,1K volgers): We staan echt voor een raadsel, hebben totaal geen idee waardoor al die besmettingen veroorzaakt worden", vertelt voorzitter van de vakgroep Pelsdierenhouderij van boerenorganisatie LTO. Onzekerheid voor iedereen; de Minister zou die rust moeten brengen <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/3233080/nertsenbedrijven-zijn-net-een-intensive-care-en-toch-gaan-besmettingen-door>

<https://twitter.com/arendmeijer/status/1283404531292950528> 2 likes

16 juli

Trouw: *Nertsenhouders schikken iets in*

Nertsenhouders leven in spanning, zegt Wim Verhagen van de Nederlandse Federatie van Edelpelsdierenhouders (NFE). "Elke week worden alle bedrijven gescreend op corona. Dat is elke week weer spannend. Bij een besmetting wordt je bedrijf geruimd. Dat is het laatste wat een nertsenhouder wil, want het is je levenswerk."

In de afgelopen anderhalve week is op zes nertsenbedrijven in Noord-Brabant en Limburg bij dieren het coronavirus vastgesteld. In totaal zijn er al meer dan een miljoen nertsen geruimd. Gemeenten in Zuidoost-Brabant hebben daarom landbouwminister Carola Schouten een brief

gestuurd waarin ze vragen om alle bedrijven in hun regio preventief te ruimen. Maar de minister wil geen gezonde dieren laten afmaken, liet ze de Tweede Kamer weten. Ook de nertsenhouders zijn hierop tegen, zegt 5.1.2e "Als er niets aan de hand is, wil je je dieren niet kwijt. Dat zou een enorme strop zijn, en bovendien een absurde maatregel. Gezonde dieren vormen geen enkel risico. En zelfs van zieke dieren is niet met zekerheid vastgesteld dat zij weer mensen kunnen besmetten. Het gaat om een vermoeden."

5.1.2e wijst op de situatie in Denemarken. Ook daar is bij nertsen het coronavirus vastgesteld, maar zelfs besmette bedrijven worden daar niet geruimd omdat de inschatting is dat zij maar een zeer beperkt gevaar voor de omgeving opleveren. In Nederland probeerden dierenorganisaties om die reden via de rechter een verbod op ruiming af te dwingen. De rechter stelde hen echter in het ongelijk.

Nu de sector door corona wordt getroffen, dringt de Tweede Kamer erop aan dat er eerder dan in 2024 al een einde komt aan de nertsenfokkerij in Nederland. Daar staat de sector niet afwijzend tegenover, zegt Verhagen van de NFE. "Maar die overgangstermijn van tien jaar was bedoeld om onze investeringen nog te kunnen terugverdienen. Als er een fatsoenlijk voorstel komt van de minister waarmee wij ook de laatste drie jaar kunnen overbruggen, zullen we daar serieus naar kijken. Maar zo'n voorstel ligt er nog niet."

Ondertussen blijft de grote vraag hoe het kan dat het virus op steeds weer nieuwe bedrijven de kop opsteekt, ondanks restricties zoals een vervoersverbod. "De dieren halen het niet zelf op", zegt 5.1.2e. "Dus het moet naar ze toegebracht worden. Misschien door medewerkers die het virus bij zich dragen zonder dat ze het weten. Of misschien wel door ongedierte. We weten het niet."

Bij de meest recente infecties staat nog niet vast hoe die op het bedrijf hebben konden ontstaan. De kans dat een medewerker van de nertsenfarm onbedoeld dieren besmet, is op dit moment relatief groot omdat er in deze tijd van het jaar veel dieren op het bedrijf aanwezig zijn. Ook is er tamelijk intensief contact tussen mens en nerts, omdat rond deze tijd de pups worden gevaccineerd en gescheiden van de moederdieren.

Brabants Dagblad, Podium (ingezonden brieven): *Opheffen van vervoersverbod voor nertsen is waanzin*

De boze reactie van voorzitter Jorritsma van de Veiligheidsregio kunnen wij ons goed voorstellen. Opheffen van het vervoersverbod is onverantwoord en onacceptabel gelet op de besmettelijke situatie op nertsenbedrijven. De voorwaarden om de kans op verspreiding van het virus 'te verkleinen' zijn boterzacht. De aankondiging dat de NVWA scherper toezicht gaat houden is niet overtuigend. Ronduit schrijnend is een belangrijke wijziging in het protocol, namelijk 'het verplichte gebruik van niet-medische mondkapjes en gezichtsschermen door medewerkers op alle nertsenbedrijven'. Dat is twaalf weken na de eerste besmetting!

[...] De ministers geven aan dat 'ondanks alle maatregelen nog steeds besmettingen worden geconstateerd en er geen duidelijkheid is over de introductieroute van het virus'. Het virus is onder nertsen allerm minst onder controle. Aangezien de NVWA kennelijk niet in staat is adequaat te handhaven, is preventief ruimen de enige optie om ernstige risico's voor de volksgezondheid te voorkomen.

5.1.2e Mens, Dier & Peel; 5.1.2e Maatschappij en Gezondheid, Artsenforum Gezondheid Natuur en Milieu; 5.1.2e 5.1.2e Sociaal Gemert-Bakel.